



BAHAN SAHIF DALAM PENGAJARAN KEFAHAMAN MEMBACA KEPADA PELAJAR SEKOLAH MENENGAH PERTAMA NEGERI (SMPN) DI BANDAR MAKASSAR

Siti Dahlia Said*, Ahmad Johari Bin Sihes
Fakulti Pendidikan Universiti Teknologi Malaysia
*e-mail: saidsiti69@gmail.com

ABSTRAK

Kajian ini mempunyai matlamat untuk menyelidiki jawapan daripada masalah (1) sama ada atau tidak penggunaan bahan-bahan sahif, dalam pengajaran membaca mempengaruhi motivasi pelajar, daripada SMP di Makassar, dan (2) sama ada atau tidak penggunaan bahan sahif dalam pengajaran membaca meningkatkan kefahaman membaca daripada pelajar untuk SMP di Makassar. Purposive random sampling digunakan sebagai teknik bagi menentukan sampel kajian kerana populasi kajian ini merangkumi semua pelajar tahun kedua daripada SMPN di bandar Makassar. Pra-eksperimen sebagai kaedah kajian. Seterusnya, instrumen kajian terdiri daripada (1) soal selidik untuk mengetahui motivasi pelajar terhadap penggunaan bahan sahif dalam pengajaran membaca, (2) bahan kursus, untuk mengetahui kefahaman membaca daripada pelajar pada masa mereka diajar dengan menggunakan bahan yang sahif, dan (3) ujian yang merangkumi pre-test yang digunakan untuk menyelidiki kefahaman membaca daripada pelajar sebelum rawatan dan post-test yang digunakan untuk mencari kefahaman membaca daripada pelajar selepas rawatan. Hasil daripada kajian menunjukkan bahawa (1) penggunaan bahan yang sahif dalam membaca pengajaran mempunyai pengaruh yang rendah ke arah pelajar motivasi di SMP di Makassar, dan (2) walaupun kefahaman bacaan daripada pelajar meningkat, secara umum, tetapi sebelum dan selepas rawatan dalam bilik darjah, kefahaman membaca daripada pelajar masih rendah.

KATA KUNCI: Bahan Sahif, Motivasi belajar, dan Kefahaman Membaca

1 PENGENALAN

Penggunaan bahan sahif sebagai bahan pengajaran mengikut kurikulum tingkat satuan pendidikan (KTSP) sangat disyorkan (BSNP, 2006) khas pengajaran kefahaman membaca sebagai salah satu bahagian yang wujud dalam kemahiran membaca daripada pelajaran bahasa Inggeris. Bahan sahif dalam pengajaran kefahaman membaca sangat penting kerana ianya boleh mempertingkatkan prestasi dan motivasi daripada pelajar. Bahan sahif adalah satu jenis bahan yang digunapakai dari dunia sebenar dan tidak secara khas dicipta untuk pengajaran bahasa. Ianya boleh diperolehi daripada akhbar, tiket, majalah, dan sebagainya (Wello, 1999)

Bahan sahif dalam kefahaman membaca merupakan sumber bahan pengajaran. Kefahaman membaca iaitu keupayaan pelajar dalam memahami bahan bacaan yang telah mereka baca. Mengikut Burns et al (1984) dan Westwood (2001) membahagikan kefahaman membaca kepada 4 tahap iaitu (1) kefahaman literal iaitu satu kefahaman membaca yang merujuk kepada keupayaan pelajar dalam memahami idea-idea atau fakta-fakta yang dimaklumkan dengan jelas oleh penulis; (2) kefahaman inferens iaitu satu jenis tahap kefahaman membaca yang menjelaskan keupayaan pelajar untuk membuat kesimpulan. Tahap ini juga berkait rapat dengan ganti nama seperti “she” dimana “she” ini dalam teks bacaan adalah seorang perempuan yang disebut sebelum, atau keupayaan pelajar dalam memahami mesej yang tersirat, yang disampaikan melalui pilihan perbendaharaan kata tertentu; (3) kefahaman kritikal iaitu jenis kefahaman membaca yang berkait rapat dengan keupayaan pelajar untuk melakukan analisis, penilaian, pertimbangan dan tindak balas peribadi mengenai idea-idea maklumat yang penulis maklumkan dalam tulisan; dan (4) kefahaman kreatif yang bermakna bahawa

keupayaan bagi pelajar untuk memahami suatu petikan dengan mencuba untuk mencurahkan imaginasi semasa dia membaca petikan yang berkenaan. Seterusnya, Benjamin (2007) mendedahkan bahawa kefahaman membaca iaitu keupayaan oleh pelajar dalam membaca, memproses, dan memahami matlamat yang disampaikan oleh penulis. oleh itu, bagi memperoleh maklumat bahawa pelajar telah memahami maklumat daripada teks bacaan yang mereka baca, beliau mensyorkan enam kategori soalan mengenai kefahaman membaca iaitu soalan-soalan mengenai idea utama (main idea), perbendaharaan kata dalam konteks (vocabulary in context), matlamat penulis (the author's intent), organisasi dalaman (the internal organization), penarikan kesimpulan (the drawing conclusion), dan kandungan daripada teks bacaan bermula daripada sebahagian hingga keseluruhannya (the part-to-whole).

2 METODOLOGI KAJIAN

Kajian ini merupakan pra-eksperimen, maknanya bahawa pengkaji membuat rekabentuk kajian dan menggunakannya dalam bilik darjah tanpa kelas kawalan. Matlamat daripada kajian ini iaitu untuk menyelidiki sama ada penggunaan bahan sah, di SMPN daripada Bandar Makassar, dalam kefahaman membaca mempengaruhi motivasi dan mempertingkatkan kefahaman membaca daripada pelajar. oleh itu, hipotesis kajian ini merangkumi H_0 dan H_1 iaitu (1) penggunaan bahan sah dalam pengajaran membaca tidak mempengaruhi motivasi pelajar di SMPN Bandar Makassar sebagai H_0 , dan penggunaan bahan sah dalam pengajaran membaca mempengaruhi motivasi pelajar di SMPN Bandar Makassar sebagai H_1 ; dan (2) penggunaan bahan sah dalam pengajaran membaca tidak mempertingkatkan kefahaman membaca pelajar di SMPN Bandar Makassar sebagai H_0 , dan penggunaan bahan sah dalam pengajaran membaca mempertingkatkan kefahaman membaca pelajar di SMPN Bandar Makassar sebagai H_1 .

Populasi kajian ini iaitu semua pelajar kelas dua SMPN di Bandar Makassar, tetapi tidak semua populasi ini menjadi sampel. Berasas kepada jumlah daripada hasil peperiksaan nasional sebagai satu keperluan utama untuk masuk di SMPN, maka teknik yang digunakan untuk menentukan sampel kajian iaitu *purposive random sampling*. Perkara ini bermakna bahawa semua SMPN di Bandar Makassar dikumpulkan dalam tiga kumpulan iaitu kumpulan tinggi, kumpulan pertengahan, dan kumpulan rendah. Daripada setiap kumpulan ini, diambil secara rawak sebagai sampel kajian.

Kajian ini merangkumi satu pembolehubah bebas iaitu penggunaan bahan sah dalam pengajaran membaca kepada pelajar kelas dua di SMPN Bandar Makassar yang diberi symbol (X); dan dua pembolehubah bersandar iaitu motivasi pelajar (Y_1) dan kefahaman membaca pelajar (Y_2) di SMPN Bandar Makassar. Seterusnya, instrument kajian terdiri daripada (1) soal selidik: ini digunakan untuk memperolehi data mengenai motivasi pelajar dalam belajar bahasa Inggeris dengan menggunakan bahan sah. Soal selidik ini diberikan selepas rawatan dilaksanakan dalam bilik darjah; (2) bahan rawatan: ini digunakan dalam pengajaran membaca dalam bilik darjah, dengan matlamat untuk memperolehi data penggunaan bahan sah dalam pengajaran membaca. Bahan rawatan ini berkait rapat dengan maklumat sebelum bahawa bahan sah iaitu bahan-bahan yang digunakan untuk mengajar kefahaman membaca dalam bilik darjah. bahan-bahan sah ini digunapakai daripada majalah; dan (3) ujian: instrument ini digunakan untuk memperolehi data mengenai kefahaman membaca daripada pelajar. ujian ini terdiri daripada pretest, penilaian, dan posttest. Pretest diberikan kepada sampel kajian sebelum merawat (treating) pelajar dalam bilik darjah dengan menggunakan bahan-bahan yang sah untuk memperolehi data mengenai kefahaman membaca awal daripada pelajar. Penilaian dilaksanakan semasa pelajar lepas belajar kemahiran membaca dengan menggunakan bahan yang sah. Manakalah, posttest diberikan dengan matlamat untuk mengetahui kefahaman membaca pelajar selepas rawatan Analisis data yang digunakan iaitu teknik statistik yang merangkumi statistik deskriptif (ini dimaksudkan iaitu penjadualan data, peratusan, min, dan sisihan piawai. Semua ini menggambarkan ciri taburan skor responden) dan statistik

inferensial dengan tujuan untuk menguji hipotesis kajian dan menganalisis dengan menggunakan regresi linear mudah (simple linear regression) di mana fungsinya adalah untuk melihat hubungan antara pemboleh ubah bebas dan bersandar. Oleh itu, data itu perlu memenuhi tiga andaian iaitu normal, kelinearan, kehomogenan.

Seterusnya, untuk mengetahui peningkatan kefahaman membaca daripada pelajar selepas mereka belajar dengan menggunakan bahan sahih, pengkaji menggunakan ujian t berpasangan (paired t-test) untuk menguji perbezaan min. Kriteria pengujian hipotesis iaitu menerima H_0 jika $-t_{(1-\alpha/2)} \leq t \leq t_{(1-\alpha/2)}$ dalam aras signifikan α , dengan darjah kebebasan $n-1$ (Tiro, 2000).

Kemudian, teknik pengujian daripada setiap hipotesis, digunakan ujian F (F-test) dengan kriteria ujian F pada tahap signifikan- α dengan darjah kebebasan bagi pengangka dan penyebut ($n-k-1$) iaitu, jika nilai F (F-value) > jadual F (F-table), perkara ini bermakna bahawa H_0 ditolak dan H_1 diterima. Di sisi lain, jika nilai F (F-value) \leq jadual F (F-table). Perkara ini bermakna bahawa H_1 ditolak dan H_0 diterima. Seterusnya, dengan menggunakan analisis komputer, H_1 diterima bila nilai-P < α , atau H_1 ditolak bila nilai-P $\geq \alpha$

Untuk mengetahui mengenai sangkaan regresi pekali, pengkaji menggunakan ujian-t, dengan kriteria bahawa H_0 ditolak jika $|t| > t_{(1-\alpha/2)}$; ($n-2$) untuk ujian dua hujung. Seterusnya, dengan menggunakan analisis komputer, H_1 diterima bila nilai-P < α , atau H_1 ditolak bila nilai-P $\geq \alpha$

3 KEPUTUSAN DAN PEMBAHASAN

3.1 Hasil analisis deskriptif

Analisis ini menerangkan ciri-ciri taburan skor bagi setiap pemboleh ubah penyelidikan.

3.1.1 Penggunaan bahan sahih dalam pengajaran membaca

Hasil analisis deskriptif mendedahkan bahawa skor min daripada keupayaan kefahaman membaca pelajar dengan menggunakan bahan sahih iaitu 7,823 daripada skor total 938,73. Dimana skor maksimum iaitu 10 dan minimum iaitu 5,670. Mengikut Sudjana (1989) menyebutkan bahawa 9,0 hingga 10 dikelaskan sangat baik, 7,5 hingga 8,9 dikelaskan baik, 6,0 hingga 7,4 dikelaskan sederhana, 5,0 hingga 5,9 dikelaskan rendah dan 0,0 hingga 4,9 dikelaskan sangat rendah. Untuk lebih jelas, lihat jadual berikut ini:

Jadual 1 Pengagihan Markah Kekerapan Dan Peratusan Daripada Penggunaan Bahan Yang Sahih Dalam Pengajaran Membaca

Skor	Kategori	Kekerapan	Peratusan
10 – 9,0	Sangat baik	18	15,0
7,5 – 8,9	Baik	56	46,7
6,0 – 7,4	Sederhana	44	36,7
5,0 – 5,9	Rendah	2	1,7
0,0 – 4,9	Sangat rendah	0	0,0

Berasas kepada jadual 1 di atas, keupayaan kefahaman membaca pelajar dengan menggunakan bahan sahih berwujud dalam kategori baik.

3.1.2 Motivasi pelajar dengan menggunakan bahan sahih dalam pengajaran membaca

skor min daripada pembolehubah ini berasas kepada hasil analisis desriptif iaitu 22,583 daripada skor total 2709,910. Manakalah skor maksimum iaitu 34,26 dan skor minimum iaitu 12,5. Seterusnya, skor ini dikumpulkan dalam tiga kategori iaitu kategori tinggi, sederhana, dan rendah. Penjelasan lebih detail, lihat jadual berikut:

Jadual 2 Pengagihan Markah Kekeapan Dan Peratusan Daripada motivasi pelajar Pada Penggunaan Bahan Yang Sahih Dalam Pengajaran Membaca

Skor	Kategori	Kekeapan	Peratusan
27,01 – 34,26	Tinggi	14	11,66
19,75 – 27,00	Sederhana	83	69,17
12,50 – 19,74	Rendah	23	19,17

Oleh itu, berasas kepada skor total daripada pelajar dan jagual 2 diatas, boleh disebutkan bahawa motivasi pelajar dengan menggunakan bahan sahih dalam pengajaran membaca dikelaskan kedalam kategori tinggi.

3.1.3 kefahaman membaca pelajar

Bahagian ini merangkumi keupayaan kefahaman membaca daripada pelajar sebelum dan selepas rawatan dalam bilik darjah dengan menggunakan bahan sahih dalam pengajaran membaca. Mengikut hasil analisis deskriptif menyebutkan bahawa skor min daripada kefahaman membaca pelajar sebelum rawatan iaitu 10,21 daripada skor total 1225,00, dengan skor maksimum iaitu 17,00 dan skor minimum iaitu 3,00. Jika skor kefahaman membaca ini dikelaskan kedalam lima kategori, didapati pengagihan markah kekeapan dan peratusan daripada kefahaman membaca pelajar sebelum rawatan sebagai berikut:

Jadual 3 Pengagihan Markah Kekeapan Dan Peratusan Daripada Kefahaman Membaca pelajar Sebelum Rawatan

Skor	Kategori	Kekeapan	Peratusan
18,0 – 20,0	Sangat baik	0	00,00
15,0 – 17,9	Baik	8	06,67
14,0 – 14,9	Sederhana	13	10,83
10,0 – 13,9	Rendah	50	41,67
00,0 – 09,9	Sangat rendah	49	40,83

Manakalah skor min daripada kefahaman membaca pelajar selepas rawatan iaitu 12,43 daripada skor total 1492,00, dengan nilai 19,00 sebagai skor maksimum dan nilai 6,00 sebagai skor minimum. Berikut adalah jadual yang menerangkan pengagihan markah kekeapan dan peratusan daripada kefahaman membaca selepas rawatan;

Jadual 4 Pengagihan Markah Kekeapan Dan Peratusan Daripada Kefahaman Membaca pelajar Selepas Rawatan

Skor	Kategori	Kekerapan	Peratusan
18,0 – 20,0	Sangat baik	7	05,90
15,0 – 17,9	Baik	26	21,60
14,0 – 14,9	Sederhana	14	11,70
10,0 – 13,9	Rendah	48	40,00
00,0 – 09,9	Sangat rendah	25	20,80

3.2 Hasil analisis inferensi

3.2.1 Hasil Keperluan Analisis Regresi

sebelum menggunakan analisis regresi, tiga keperluan yang perlu dipenuhi iaitu normal, kelinearan, kehomogenan. Normal bertujuan untuk mengkaji apa sisihan yang berlaku dalam pengukuran sampel masih sebenar. Hasil ujian normal daripada pembolehubah bersandar Y_1 terhadap pembolehubah bebas X dengan menggunakan Ujian Normal Anderson-Darling menunjukkan bahawa nilai-P (0,670) iaitu lebih besar daripada α 0,05. Perkara ini bermakna bahawa regresi Y_1 terhadap X mempunyai pengagihan yang normal. Manakalah, uji normal daripada regresi Y_2 terhadap X dengan menggunakan Ujian Normal Anderson-Darling juga diperoleh nilai-P 0,783 dan nilai ini lebih besar daripada α 0,05. Maknanya bahawa regresi Y_2 juga wujud dalam pengagihan normal juga.

Seterusnya, mengenai keperluan kedua iaitu kelinearan. Dengan menggunakan andaian kelinearan daripada analisis regresi Y_1 dan Y_2 terhadap X yang diperiksa dengan menggunakan analisis varians (ANOVA) menunjukkan bahawa analisis regresi daripada Y_1 terhadap X mempunyai nilai-P 0,468 yang lebih besar daripada α 0,05. Ini bermakna bahawa bentuk regresi Y_1 terhadap X iaitu linear. Seterusnya, bentuk regresi Y_2 terhadap X iaitu linear juga kerana nilai-P 0,918 lebih besar daripada α 0,05.

Kemudian, keperluan ketiga iaitu kehomogenan. Dalam memeriksa tahap kehomogenan daripada analisis regresi daripada pembolehubah-pembolehubah, pengkaji menggunakan Ujian Varians Berterusan (Constant Variance Test). Nilai-P daripada analisis regresi Y_1 terhadap X iaitu diperoleh 0,774, dimana nilai ini lebih besar daripada α 0,05, sehingga analisis regresi ini adalah wujud dalam kehomogenan. Manakalah, hasil analisis regresi Y_2 terhadap X juga menunjukkan kehomogenan kerana nilai-P 0,672 yang diperolehi lebih besar daripada α 0,05,

3.2 Hasil Analisis Regresi

hasil analisis regresi sebagai bahagian daripada hasil analisis inferensi yang mempunyai matalamat untuk memaklumkan hasil peperiksaan daripada dua hipotesis yang wujud dalam kajian ini, iaitu:

3.2.1 Peperiksaan hipotesis daripada penggunaan bahan sahah dalam pengajaran membaca mempengaruhi motivasi pelajar daripada SMPN di Bandar Makassar

Mengikut hasil analisis varians daripada regresi Y_1 terhadap X menunjukkan bahawa wujud 5,48 daripada pengiraan-F dan 0,021 daripada nilai- P dengan tahap signifikan α 0,05. Seterusnya, didapati juga

pekali penentuan sejumlah 4,4%. Perkara ini dikenal pasti bahawa pembolehubah bebas (X) mempunyai pengaruh yang rendah kepada pembolehubah bersandar (Y_1), iaitu hanya 4,4%.

3.2.2 Peperiksaan hipotesis daripada bahan sahih dalam pengajaran membaca mempertingkatkan kefahaman membaca pelajar daripada SMPN di Bandar Makassar

Berasas kepada hasil analisis varians daripada regresi Y_2 terhadap X didapati nilai-F 103,16 dengan kebarangkalian-F (F-Probability) 0,000 dan pekali penentuan 46,6%. Daripada kenyataan ini, boleh menyebutkan bahawa dengan menggunakan bahan sahih dalam pengajaran membaca, keupayaan kefahaman membaca daripada pelajar SMPN di Bandar Makassar meningkat.

Seterusnya, untuk melihat peningkatan kefahaman membaca pelajar sebelum dan selepas rawatan, digunakan Ujian-t berpasangan. Berasas daripada hasil ujian-t berpasangan ini didapati bahawa wujud -9,50 pengiraan-t dengan nilai-P 0,000. Kerana nilai-P kurang daripada tahap signifikan daripada α 0,05, wujud peningkatan kefahaman membaca pelajar selepas rawatan dalam bilik darjah dengan menggunakan bahan sahih dalam pengajaran membaca

4 KESIMPULAN

Berasas kepada penjelasan di atas, pengkaji membuat kesimpulan bahawa penggunaan bahan sahih dalam pengajaran membaca mempengaruhi motivasi pelajar daripada SMPN di Bandar Makassar. Kenyataan ini dibuktikan oleh hasil analisis deskriptif dan inferensi. Hasil analisis deskriptif menunjukkan bahawa 83 responden (69,17%) daripada 120 responden daripada kajian ini dikelaskan dalam kategori motivasi sederhana. Juga, hasil analisis inferensi menunjukkan bahawa sumbangan pengajaran membaca dengan menggunakan bahan sahih kepada motivasi pelajar hanya 4,4%.

Seterusnya, dengan menggunakan bahan sahih dalam pengajaran membaca, kefahaman membaca pelajar daripada SMPN di Bandar Makassar meningkat 46,6%. Walaupun, berlaku peningkatan, tetapi amnya sebelum dan selepas rawatan, kefahaman membaca pelajar masih wujud dalam kategori rendah.

RUJUKAN

- Benjamin, A. (2007). *But I'm not a reading teacher*. NY: Eye on Education Inc.
- BSNP. (2006). *Panduan Penyusunan Kurikulum Tingkat Satuan Pendidikan Jenjang Pendidikan Dasar Dan Menengah*
- Burns, et al. (1984). *Teaching Reading in Today's Elementary Schools*. USA: Houghton Mifflin Company
- Sudjana. (1989). *Metoda Statistik*. Bandung: Tarsito
- Tiro, M. A. (2000) *Dasar-Dasar Statistika*. Makassar: Makassar State University Press
- Wello, M. B., & H. A. J. Nur. (1999). *An Introduction to English for Specific Purposes*. Makassar: Makassar State University Press.